

Zaawansowane techniki internetowe

Dokumentacja projektu

Aplikacja ułatwiająca śledzenie i rozliczanie wydatków wśród grupy znajomych

Aleksandra Rolka

Informatyka Stosowana Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej Akademia Górniczo-Hutniczna w Krakowie

1. Temat i cel projektu

Aplikacja dotyczy rozliczania wspólnych wydatków, rachunków pośród grup znajomych. Często problematyczne jest rozliczanie się np. ze wspólnych wyjazdów, gdzie są wydatki wspólne płacone przez jedną osobę, czasem jedna osoba płaci za drugą, innym razem za siebie i część znajomych. Dla tego celu stworzona została ta aplikacja, aby w łatwy sposób zapisywać wydatki i śledzić rozliczenia.

Dodatkowo osobistym celem było poznanie nowych technologii backendowych, w tym głównie technologii Spring Boot.

3. Założenia funkcjonalne

Użytkownik powinien mieć możliwość:

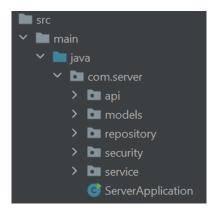
- założenia konta
- tworzenia grup znajomych
- dodawania kolejnych znajomych do grupy
- tworzenia wydatków w danej grupie ze szczegółami tj.:
 - o tytuł w którym może zawrzeć informacje o celu wydatku
 - o opis w razie potrzeby jako poszerzenie informacji z tytułu
 - informacje o tym kto zapłacił za dany wydatek
 - o lista osób, pośród których ma być rozliczony rachunek
 - możliwość podzielenia rachunku po równo jak i indywidualnie dla kazdej osoby osobno ze wskazaniem odpowiednich kwot (obecnie obie opcje są zaimplementowane po stronie backendu, natomiast po stronie klienta ograniczone jest do dzielenia rachunku po równo)
- rozliczania się pomiędzy znajomymi w grupie tworząc symboliczną płatność, aby móc odnotować w systemie zwrot i tym samym zaktualizowć bilans wybranych użytkowników

4. Backend

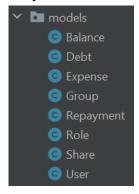
Część backendowa została utworzona z wykorzystaniem technologii Spring Boot. Aplikacja korzysta z bazy danych postgreSQL hostowanej w chmurze - ElephantSQL. Przygotowane interfejs API serwer-klient wykonany został w architekturze REST.

4.1 Struktura projektu

Poniżej znajduje się główny zarys struktury projektu:

 models/ - znajdują się tutaj zdefiniowane klasy z adnotacjami @Entity, które mapowane są na tabele w bazie danych

Przykładowy fragment klasy:

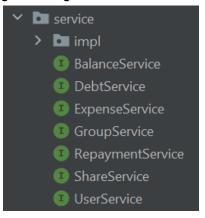
```
@Data
@NoArgsConstructor
@AllArgsConstructor
@Table(name = "users",
        uniqueConstraints = {@UniqueConstraint(columnNames = "email")})
   @Id @GeneratedValue(strategy = AUTO)
   private Long id;
   @NotBlank
   private String firstName;
   @NotBlank
   @Size(max=50)
   private String lastName;
   @NotBlank
   @Size(max=50)
   private String email;
   private String password;
   @ManyToMany(fetch = FetchType.EAGER)
   private String joinDate;
```

Dzięki dodaniu kilku adnotacji, możliwe jest zaoszczędzenie pisania linijek kodu. Aadnotacja @Data tworzy wszystkie settery i gettery, kolejne dwie widzone na zdjęciu tworzą konstruktory bezargumentowe i argumentowe. W niektórych klasach zostały one nadpisane własnymi zdefioniowanymi konstruktrorami, w przypadku gdzie celem było przypisanie innych wartości niż w konstruktorach stworzonych automatycznie ub w przypadku potrzeby utwrzenia konstruktorów np z częścią argumentów. Możliwe również jest dodanie resrykcji tak jak w tym przypadku, że pole 'email' ma być unikalne w tabeli. Dodatkowo możliwe jest dodanie również wymagań co do wartości poszczególnych pól.

repository/ - zawiera interfejcy do komunikacji bezposredniej z bazą danych, znajdują się w niej zapytania do bazy, które można utworzyć automatycznie przestrzegając składni wraz z wykorzystaniem nazw pól zdefiniowanych z klasach w folderze models/ lub możliwe jest tez utworzenie SQLowych zapytań dzięki adnotacji @Query, w której możemy umieścić treś zapytania:

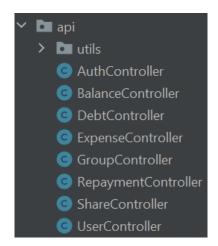
```
public interface GroupRepository extends JpaRepository<Group, Long> {
    Group findByName(String name);
    Optional<Group> findById(Long id);
    List<Group> findAll();
    Collection<User> findMembersById(Long id);
}
```

• service/ - tutaj znajduje się główna logika biznesowa,

metody klas z adnotacjami @Service są można powiedzieć wykonawcami tego co zleci, zarządzi kontroller, który znajduje w folderze api/. Natomiast klasy umieszczone w folderze service/, a dokładniej implementacje poszczególnych interfejsów odpowiadają za dostęp do bazy danych i wykonanie odpowiednich zapytań pośrednio przed metody obiektów '*Repository', następnie manipulacje, przetwarzanie, filtrowanie tych danych i ich błędów, a następnie zwrócenie wyniku z powrotem do klas odpowiadających za API

 api/ - znajdują się tam klasy z adnotacjami @RestCotroller mające pełnić API do komunikacji i zarządzania danymi bazy danych. Klasy podzielone są ze względu na to jakich entity głównie dotyczą:

Wewnątrz klas można znaleźć odpowiednie metody odpowiadające endpointom wraz z typem requestu http, np:

```
@GetMapping(path = "/user")
public ResponseEntity<?> getUserByEmail(@RequestBody Email obj) {
    log.info("Fetch user by email: {}", obj.getEmail());
    User user = userService.getUser(obj.getEmail());
    if(user == null)
        return ResponseEntity.badRequest().body( body: new CustomErrorMessage("User not exist!"));
    return ResponseEntity.ok().body( body: user);
}
```

Widoczny jest typ requestu *GET*, czyli zasoby są pobierane i wysyłane w odpowiedzi. Na obiekcie *userService* wywołana jest metoda *getUser*. Zapewnia to wydzielenie w projekcie API od logiki biznesowej i dostępu do danych.

 security/ - dodatkowo wydzielona została część odpowiadająca za kontrole dostępu do pozostałych części aplikacji. Znajduje się tu filtrowanie dostępu do odpowiednich endpointów API. Filtrowanie odbywa się tu z wykorzystaniem autoryzacji poprzez role użytkowników oraz autentykacji z wykorzystaniem tokenów JWT: access i refresh token.

4.2 Baza danych

W bazie danych dostępnych jest kilka modeli utworzonych z wykorzystaniem bibliioteki Spring Data JPA, która pozwala na mapowanie obiektowo relacyjne zdefiniowanych w projekcie klas na table w bazie danych. Oczywiście nie mapuje wszystkich, a te oznaczone adnotacją @Entity.

Poniżej znajdującą się klasy zdefiniowane w projekcie, które zostały zmapowane do bazy danych:

• Role - z nazwą roli użytkownika, by w przyszłości móc rozdzielić funkcjonalność pomiędzy zwyklego uzytkownika i administratora, na ten moment to pole nie wpływa

na autoryzację dostępu do danych

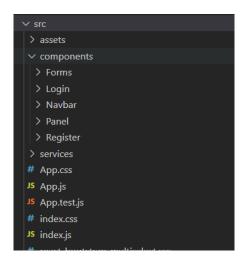
- *User* tabela zawierająca takie informacje jakk imie, nazwisko, email uzytkownika, hasło oraz listę ról typu *Role* jakie ma przypisane
- Group zawiera podstawowe informacje o grupach (nazwa, timestamp utworzenia groupy oraz jej aktualizacji) oraz listę użytkowników typu *User*
- Debt odpowiada długowi pomiędzy dwoma użytkownikami z grupy, zawiera id obydwu użytkowników, id grupy z której dany dług pochodzi, timestap utworzenia długu oraz kwotę (dodatnia wartość oznacza, że drugi uzytkownik jest winny pierwszemu wskazaną kwotę)
- Balance id użytkownika, iformacje o wszystkich długach wobec innych, o dlugach które inni są danemu uzytkownikowi dłużni oraz ostateczny bilans
- Repayment logicznie prezentuje spłatę należności pomiędzy dwoma
 użytkownikami, zawiera id użytkownika, który wykonał płatność, id użytkownika, który
 tą płatność otrzymał, id grupyużytkowników, kwotę, oraz timestamp daty utworzenai
 płatności
- Share prezentuje element podziału płatności za wydatek, zawiera informacje o tym który użytkownika płacił, który jest winny, id grupy, kwotę, oraz timestamp utworzenia
- Expense model ten jest ogólnym obiektem który może prezentować wydatek lub płatność, został stworzony dla ułatwienia grupowania wszystkich transakcji, zawiera pola takie jak tytuł, opis, id grupy w której dokonana była transakcja, informacje czy jest to spłata czy wydatek, pole typu Repayment, wypełniane w przypadłu spłaty, listę typu Share, która jest wypełniana w przypadku wydatku i zawiera informacje o podziale płatności

5. Frontend

Część kliencką stanowi aplikacja typu SPA utworzona z wykorzystniem biblioteki React i Axios. Pozwoliło to na łatwe budowanie aplikacji za pomocą definiowanych komponentów. Axios pełni funkcje klienta HTTP, dzięki, którym można aplikacja może wykonywać zapytania do serwera. Dodatkowo, aby zapewnić bezpieczeństwo w dostępnie do aplikacji i jej danych sesja użytkownika opiera się na generowanych przez serwer JWT, access i refresh tokenie. Ponieważ większość requestów do backendu wymaga odpowiednich headerów, by mieć dostęp do danych, to właśnie do obiektu axios.a na którym wykonywane jest zapytanie dołączany jest obezny access token zalogowalego uzytkownika. W przypadku przestarzałego tokenu, możliwe jest otrzymanie nowego, jeśli refresh token jest jeszcze ważny.

5.1 Struktura projektu

Główny folder z kodem aplikacji klienckiej ma następującą strukturę:

- assets/ zawierają pliki takie jak logo
- components/ zawierają wszystkie zdefiniowane customowo komponenty, wydzielone są poszczególne foldery, aby logicznie rozdzielić części aplikacji. Każdny folder zawiera w sobie zagłębiające się foldery z kolejnymi komponentami, zgodnie z zagłębieniem i wykorzystaniem poszczególnych komponentów w aplikacji i innych komponentach. Np. komponent Panel zawiera rozwidlenia, zawiera w sobie 3 główne duże komponenty, 3 oddzielne części głównego panelu, które są zdefiniowane w osobnych plikach, jako osobne komponenty. Dostępne są też komponenty stałe dla większości 'stron' aplikacji jakim jest np. Navbar stanowiosy główny header i menu aplikacji.

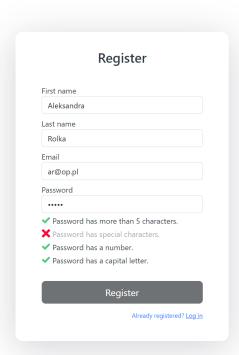
W plikach komponentowych znajdują się również odpowiednie zapytania API do serwera, w zależności jakich danych komponent potrzebuje. Zapytania te są realizowane za pomocą Axios.

- services/ zarządzanie sesją użytkownika odbywa się w głównym komponencie App (plik App.js), ponieważ jest to główna klasa i lepiej, zeby ona była, krótka i czytelna to niektóre funkcje pomocnicze t.j funkcje, requesty dotyczące odświeżania tokenów, informacji na temat aktualnie zalogowanego użytkownika, zażądzaniem elementów w localStorage, które zostało wykorzystane do zapisywania tokenów oraz informacji o aktualnie zalogowanym uzytkowniku, w celu utrzymania sesji, nawet w przypadku odświeżenia, reloadu strony. Znajdują się tam również elementy, które wykorzystywane są w różnych komponentach, np funkcja zwracająca przygotowany header typu authoryzacyjnego z załączonym access tokenem
- App.js główny komponent aplikacji

6. Podręcznik użytkownika

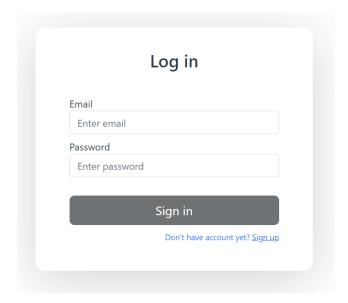
1) Rejestracja

% SquareUp	Log in	Sign up

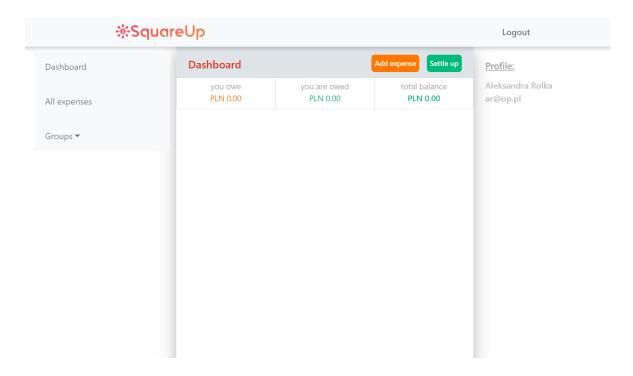

Niezarejestrowany użytkownik ma możliwość założyć nowe konto za pomocą formularza rejestracyjnego.

2) Logowanie

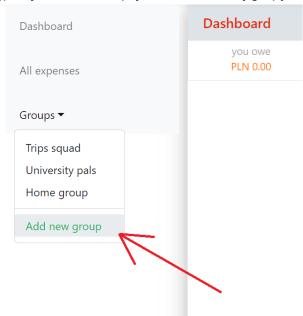
3) Panel nowego użytkownika

Nowy użytkownik ma dosyć biedny widok panelu. Aby zacząć korzystać z funkcjonalności aplikacji, musi utworzyć grupę z innymi użytkownika, aby móc zapisywać wydatki i rozliczenia oraz śledzić ich historię.

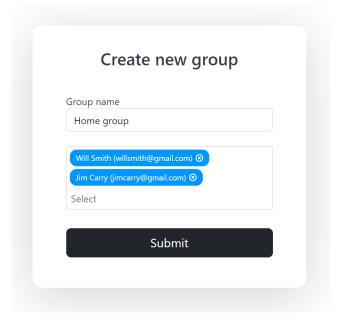
4) Dodanie nowej grupy

Po otwarciu manu dropout "Groups" oprócz listy grup, których aktualny użytkownik jest członkiem, dostępna jest również opcja dodania nowej grupy:

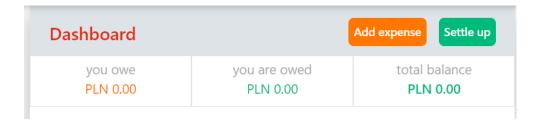
5) Tworzenie nowej grupy

Aby utworzyć nową grupę wystraczy wypełniż formularz nadając nazwę grupie i przypisując do niej istniejących w aplikacji wybranych użytkowników jako członków nowej grupy:

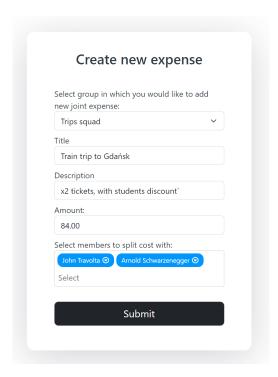
6) Dashboard

Główna strona zawiera podsumowanie wydatków, długów zalogowanego usera ze wszystkich grup:

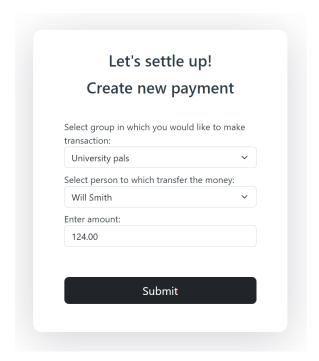
W prawym górnym roku dostępne są też linki do formularza tworzącego nowy wydatek oraz do formularza tworzącego w systemie symboliczną spłatę. Oba te przyciski są dostępnę z każdej strony aplikacji (pomijajac strony z formularzami), umieszone caly czas w tym samym miejscu, dla wygody użytkowania.

7) Nowy wydatek

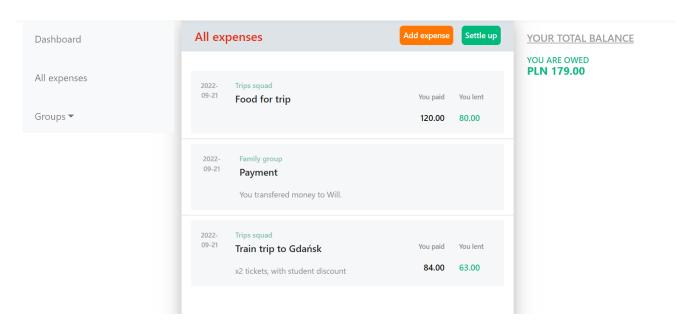
Utworzenie nowego wydatku zakłada, że osoba tworząca wydatek płaciła za niego. Dodatkowo definiuje się w jakie grupie tworzony jest wydatek, podajemy tytuł i opis (niewymagane) oraz kwotę wydatku i listę członków grupy pośród, który koszt wydatku będzie rozdzielony. Po utworzeniu wydatko część serwerowa ma za zadanie zaaktualizować idywidualne bilansy użytkowników, bilansy pomiędzy użytkownikami w danej grupie oraz w przypadku zerowania się różnicy pomiędzy użytkownikami, wyzerować te długi i również odwzorować ten stan w bilasie konta uzytkownika.

8) Nowa spłata

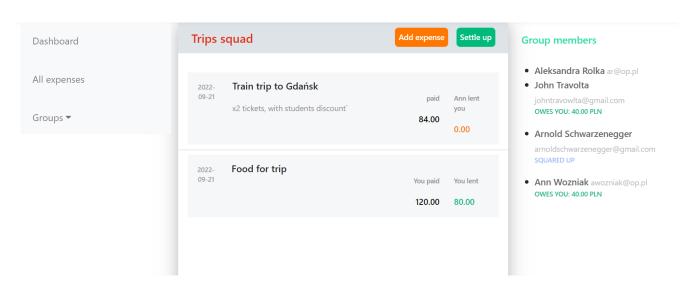

Aby utworzyć symboliczną transakcje spłaty konieczne jest podanie pośród której grupy dotyczy transakcja, następnie wybranie członka grupy dla którego przelew jest wykonywany oraz kwotę spłaty. Podobnie jak w poprzednim przypadku, po stronie backendu leży odpowiednie przeliczenie, zaktualizowanie długów, bilansów kont użytkownikow.

9) Widok na wszystkie wydatki, 'przychody' uzytkownika

10) Widok wydatków w grupie grupy

11) W prawej części panelu w widoku grupy jest lista wszystkich członków grupy wraz z podsumowaniem bilansu powiedzy zalogowanym uzytkownikiem, a poszczególnymi użytkowanikami z grupy:

Group members

- Aleksandra Rolka ar@op.pl
- John Travolta

johntravowlta@gmail.com OWES YOU: 40.00 PLN

Arnold Schwarzenegger

arnoldschwarzenegger@gmail.com
SQUARED UP

Ann Wozniak awozniak@op.pl
 OWES YOU: 40.00 PLN

7. Uruchomienie aplikacji

Aplikacja urchuchamiana jest z wykorzystaniem konteneryzacji. Odpowiednie pliki Dockerfile i docker-compose.yaml zostały przygotowane i przetestowane manualnie, aplikacja buduje się i uruchamia poprawnie. Uruchomić ją można wykonując w terminalu poniższą kommendę:

docker-compose up --build

kolejno można otworzyć aplikacje w przeglądarcę pod poniższym adresem:

http://localhost:3000

Oraz aby zatrzymać i usunąć utworzony kontener:

docker-compose down

8. Literatura

- https://spring.io/projects/spring-boot
- https://spring.io/projects/spring-data-jpa
- https://www.baeldung.com/category/spring/spring-security/
- https://amigoscode.com/
- https://docs.docker.com/
- https://react-bootstrap.github.io/